

Šiaulių valstybinės kolegijos

KETINAMOS VYKDYTI STUDIJŲ PROGRAMOS
Odontologinė priežiūra

VERTINIMO IŠVADOS

Ekspertų grupė:

1. **Doc. Danguolė Šakalytė (grupės vadovė)**, akademinės bendruomenės narė
2. **Daiva Mačiulienė**, akademinės bendruomenės narė
3. **Urtė Žakarytė** studentų atstovė

Vertinimo koordinatore – Eglė Peleckaitė

DUOMENYS APIE PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	<i>Odontologinė priežiūra</i>
Studijų kryptių grupė (-ės)	Sveikatos mokslai
Studijų kryptis (-ys)	Burnos priežiūra
Studijų programos rūšis	Koleginės studijos
Studijų pakopa	Pirmoji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė (3 metai)
Studijų programos apimtis kreditais	180
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Sveikatos mokslų profesinis bakalauras, gydytojo odontologo padėjėjas

TURINYS

I. ĮŽANGA	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	6
2.1. STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS.....	6
2.2. MOKSLO (MENO) IR STUDIJŲ VEIKLOS SĄSAJOS.....	16
2.3. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA.....	19
2.4. STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS	22
2.5. DĖSTYTOJAI	27
2.6. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI	28
2.7. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS	32
III. REKOMENDACIJOS	34
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS	36

I. IŽANGA

1. Šiaulių valstybinė kolegija (toliau – ŠVK) pateikė vertinimui ketinamą vykdyti studijų programą *Odontologinė priežiūra* (toliau – Programa), kurią numato įgyvendinti nuo 2022 m. rugsėjo 1 d., jei programa bus sėkmingai akredituota. Programą planuojama vykdyti Šiauliuose, priimant maždaug po 25 studentus kasmet.

2. Programą vertino Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – SKVC) sudaryta ekspertų grupė. Išorinio vertinimo tikslas – atlikti studijų programos kokybės analizę bei pateikti rekomendacijas Programai tobulinti.

3. Vertinant Programą buvo remiamasi ŠVK pateiktu Programos aprašu (toliau – Aprašas), jo priedais ir 2022 m. birželio 17 d. vykusio nuotolinio ekspertų vizito į ŠVK rezultatais. Programa vertinama pagal septynias vertinamąsias sritis: studijų tikslai, rezultatai ir turinys, mokslo (meno) ir studijų veiklos sąsajos, studentų priėmimas ir parama, studijavimas, studijų pasiekimai ir absolventų užimtumas, dėstytojai, studijų materialieji ištekliai, studijų kokybės valdymas ir viešinimas.

4. Išorinį vertinimą ekspertų grupė pradėjo nuo Programos aprašo ir jo priedų nagrinėjimo. 2022 m. birželio 17 d. vyko ekspertų grupės nuotolinis vizitas į ŠVK, kur ekspertai susitiko su ŠVK administracija, Programos aprašo rengimo grupe, numatomais programos dėstytojais, socialiniais partneriais, kurie suinteresuoti pagal Programą numatomais rengti specialistais. Iki vizito ekspertų grupė virtualiai susipažino su materialine baze, kurios pristatymą parengė ŠVK. Vizito pabaigoje administracijos atstovai, Programos aprašo rengimo grupė ir dėstytojai buvo supažindinti su bendraisiais ekspertų grupės pastebėjimais ir apibendrinimais.

5. Vertinant Programą, vadovautasi šiais teisės aktais:

- *Ketinamos vykdyti studijų programos aprašo rengimo, jos išorinio vertinimo ir akreditavimo metodika*, patvirtinta SKVC direktoriaus 2019 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-149;
- *Bendraisiais studijų reikalavimais*, patvirtintais LR ŠMM ministro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1168;
- *Burnos priežiūros studijų krypties aprašu*, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2020 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. V-1895;
- ir kitais išoriniam vertinimui reikalingais dokumentais: studijų kryptių, pakopų aprašais; gydytojo odontologo padėjėjo medicinos norma ir t.t.

6. Vertinimo eigoje ŠVK buvo paprašyta pateikti papildomą informaciją apie priimamų studentų skaičių ir Aprašo 1.1.2.1. paveikslą „OP studijų programos tikslų atitiktis Kolegijos

misijai ir veiklos tikslams“. Vizito metu ŠVK buvo paprašyta papildomai pateikti *Studentų mokslinės draugijos nuostatus, Mentorių mokymo programą ir Radiacinės saugos raštą dėl Odontologinės radiologijos dalyko*.

7. 2022 m. birželio mėn. ekspertų grupė parengė ir SKVC pateikė Programos vertinimo išvadų projektą su rekomendacijomis. 2022 m. liepos 7 d. Programos vertinimo išvadų projektas su rekomendacijomis buvo išsiųstas Programos rengėjams susipažinti ir pateikti savo pastabas dėl faktinių klaidų. Programą pagal pateiktas rekomendacijas pataisyti per 10 d. d. ir pateikti ekspertų grupei.

8. ŠVK per nustatytą 10 d. d. laikotarpį pataisė arba iš dalies pataisė Programą pagal ekspertų pateiktas 4 rekomendacijas ir atliko dalykų pavadinimų faktinių klaidų pataisymus Programos apraše ir studijų plane. Dėl vienos rekomendacijos įgyvendinimo ŠVK pateikė paaiškinimą, kodėl jos negali įgyvendinti pilna apimtimi.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS

2.1.1. Programos tikslų ir studijų rezultatų atitikties visuomenės ir (ar) darbo rinkos poreikiams (egzilio sąlygomis veikiantčiai aukštajai mokyklai netaikoma) įvertinimas

1. Aprašo rengėjų pridėtas LR Odontologų rūmų raštas 2021-04-15 Nr. 21/01-47 Dėl gydytojų odontologų padėjėjų poreikio (4 priedas) ir LR SAM 2021-11-18 Nr. 10-6069 raštas Dėl pritarimo ketinamai vykdyti odontologinės priežiūros studijų programai (5 priedas) įrodo, kad tiek LR Odontologų rūmai, tiek ir LR SAM neprieštarauja, jog ŠVK būtų vykdoma Programa. ŠVK išoriniam vertinimui pateiktame Apraše apžvelgiamas ir pačios ŠVK atliktas Programos poreikio tyrimas, kurio rezultatais pagrindžiamas Programos poreikis.

2. Aprašo rengėjai programos poreikį pagrindžia LR Odontologų rūmų duomenimis (2021), kad „odontologinės priežiūros specialistų trūkumas šiuo metu viršija net du tūkstančius, šalyje jų paruošiama nepakankamai“. Dirbančių gydytojų odontologų padėjėjų, kuriems virš šešiasdešimt metų amžiaus grupėje yra net 15,5 %, todėl artimiausiu metu jų trūkumas bus dar didesnis“. Tuo pačiu didės ir gydytojo odontologo padėjėjų įsidarbinimo galimybės Lietuvoje.

3. Apraše minima Lietuvos medicinos norma MN 24:2017 Gydytojo odontologo padėjėjas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė, Burnos priežiūros studijų krypties aprašas (2020), tačiau pasigendama aiškaus būsimojo gydytojo odontologo padėjėjo profesinės veiklos sričių, kurioms bus rengiamas gydytojo odontologo padėjėjas, apibrėžimo. Pateiktas Aprašas bei nuotolinis vizitas į kolegiją padėjo įsitikinti, kad Aprašo rengėjai nepakankamai įvertino profesinės veiklos sritis labiau orientuodamiesi į burnos sveikatos profilaktikos vykdymą.

4. Apraše teigiama, kad „studijų programos tikslas suformuluotas, atsižvelgiant į darbdavių išreiškiamą poreikį parengti specialistus, gebančius ne tik asistuoti gydytojui odontologui, bet ir prisiimti asmeninę atsakomybę už savo veiklą“, tai leidžia teigti, kad Programos tikslas tenkina visuomenės ir darbo rinkos poreikius.

2.1.2. Programos tikslų ir studijų rezultatų atitikties institucijos misijai, veiklos tikslams ir strategijai įvertinimas

5. Programos tikslas – „parengti burnos priežiūros specialistą, gebantį asistuoti įvairių specializacijų gydytojams odontologams ir burnos higienistams, atlikti intraoralines procedūras pagal paskyrimus, savarankiškai sprendžiant problemas profesinės veiklos lauke, užtikrinanti

infekcijos kontrolę, burnos priežiūrą ir prevenciją“, išdėstytas ŠVK pateiktame paveiksle „OP studijų programos tikslų atitiktis Kolegijos misijai ir veiklos tikslams“, rengėjų teigimu, suformuluotas vadovaujantis *Burnos priežiūros studijų krypties aprašu* (2020-12-03 Nr. V-1895), siejasi su ŠVK 2021–2030 m. ilgalaikės plėtros strategija, Kolegijos misija, iškeltais tikslais, išdėstytais Apraše, kurie pagrindžia, jog institucijoje numatoma „rengti naujas studijų programas, atsižvelgiant į darbo rinkos poreikius, lanksčiai ir greitai reaguoti į darbo rinkos pokyčius“. Virtualaus vizito metu ŠVK administracija patvirtino savo siekį prioritetine tvarka rengti sveikatos mokslų srities specialistus, atliepiant darbo rinkos ir visuomenės poreikius.

2.1.3. Programos atitiktis teisės aktų reikalavimams įvertinimas

6. Apraše ir jo prieduose pateikta informacija apie būsimųjų gydytojų odontologų padėjėjų specialistų rengimo būtinuosius rengimo reikalavimus atitinka *Lietuvos medicinos normą MN 24:2017 Gydytojo odontologo padėjėjas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė* (toliau - MN 24:2017). Atkreiptinas dėmesys, kad gydytojų odontologų padėjėjų rengimas turi atitikti *Radiacinės ir radioaktyviųjų šaltinių fizinės saugos mokymo ir instruktavimo tvarkos aprašo*, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 22 d. įsakymu Nr. V-1001 *Dėl Radiacinės ir radioaktyviųjų šaltinių fizinės saugos mokymo ir instruktavimo tvarkos aprašo patvirtinimo* reikalavimus.

7. ŠVK pateiktas Aprašas ir jo priedai atskleidžia, kad Programa atitinka pagrindinius kolegines studijas reglamentuojančius dokumentus: *Bendrųjų studijų reikalavimų aprašo*, *Burnos priežiūros studijų krypties aprašo*, *Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo*, *Studijų pakopų aprašo* nuostatus. Tačiau Programos tikslas suformuluotas abstrakčiai, neatspindint būsimojo absolvento profesinio portreto. Programos tikslas daugiau sietinas su bendru burnos priežiūros studijų krypties tikslu, nes burnos priežiūros specialistai yra bendrinė sąvoka, apimanti burnos higienistą, dantų techniką ir gydytojo odontologo padėjėją.

8. Programoje numatyta, studijų trukmė – 3 metai, 180 kreditų, teorinio ir praktinio mokymo trukmė valandomis – 4800 val., praktika ir praktinis mokymas sudaro apie 33 proc. studijų programos apimtį akademinėmis valandomis, numatyti programos studijų rezultatai atitinka koleginių studijų rūšį ir pakopą, tikslingai numatytas laikas studentų konsultavimui, aprašomas studentų darbo krūvis, studijų rezultatų peržiūrėjimo periodiškumas. Kontaktinio ir savarankiško darbo santykis nėra tinkamas manualinių įgūdžių suformavimui skirtoje programoje. Savarankiškam darbui yra skiriama beveik pusė visos Programos valandų, t.y. 2319 ak. val.

9. Nors Programos rezultatai (12 rezultatų), išdėstyti tiek Apraše, tiek atskirų studijų dalykų aprašuose (2 priedas) siejasi su Programos tikslu ir atitinka *Burnos priežiūros studijų*

krypties apraše išvardintiems pirmosios studijų pakopos (profesinio bakalauro) studijų rezultatams, tačiau reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad daugelis studijų dalykų (pateikta 1.2.3.1. lentelėje) numato siekti didžiosios daugumos studijų programos rezultatų. Ne visuomet aišku, kaip bus pamatuojami dalis dalykų studijų rezultatų. Pvz.:

- studijų dalyko „Odontologinė radiologija“ rezultatas „Taiko rentgeno laboratorijos principus“ – lieka neaišku, kokie tai principai, nes vertinamas ir „rentgenogramų ryškinimo klaidų atpažinimas“. Dalykui priskiriami penki Programos studijų rezultatai, bet du iš jų (5.2 ir 5.3) nekoreliuoja su dalyko turiniu ir tokiu atveju dirbtinai padidina studijų dalyko rezultatų skaičių. Tikslinga būtų parinkti dalykui tinkamus Programos studijų rezultatus ir suformuluoti 3-5 dalyko studijų rezultatus, kurie galėtų prisidėti ugdant specialiuosius gebėjimus dirbti su rentgeno aparatu gydytojo odontologo padėjėjo kompetencijos ribose;

- studijų dalyko „Įvadas į klinikinę odontologiją“ rezultatas „Paruošia pacientą odontologinėms procedūroms“, o vertinimo kriterijus „Aprašo paciento paruošimą odontologinėms procedūroms“;

- studijų dalyke „Infekcijos kontrolė odontologijoje“ siekiama 12 studijų rezultatų, kurie labai išskaidyti ir jiems pasiekti numatyta daug vertinimo kriterijų. Paties dalyko pavadinimas turėtų būti formuluojamas „**Infekcijų** kontrolė odontologijoje“.

- Studijų dalykui „Kursinis darbas“, kurio apimtis 3 kreditai, priskirti 3 Programos studijų rezultatai ir suformuluoti 9 dalyko studijų rezultatai, kurie nusako kursinio darbo rengimo etapus;

- „Klinikinių dalykų pagrindai ir pirmosios medicinos pagalba“ studijų dalyke siekiama 16 dalyko studijų rezultatų, kai dalyko apimtis 6 kreditai. Dalyke pasirinkta siekti Programos studijų rezultato „4.1. Savarankiškai ir kūrybiškai sprendžia problemas, priima sprendimus, įvertina jų poveikį ir veikia apibrėžtoje klinikinėje situacijoje, panaudodamas praktines žinias, prisitaikydamas prie naujų situacijų, suvokdamas mokymosi visą gyvenimą reikšmę, stiprindamas profesijos įvaizdį“ ir jam numatytų pasiekti dalyko studijų rezultatų „Vertina gyvybines organizmo funkcijas“ ir „Žino gyvybei pavojingų būklių, žaizdų, traumų sužalojimų, aplinkos veiksnių sukeltų pažeidimų, apsinuodijimų etiologinius ir rizikos veiksnius, kliniką, diagnostiką bei pirmosios pagalbos veiksmus“ sąsajos kelia abejonių. Išvardinti dalyko studijų rezultatai siejasi su Programos studijų rezultatu „5.6. Atpažįsta gyvybei pavojingas būkles ir tinkamai į jas reaguoja, suteikia būtinąją medicinos pagalbą“, kuriam pasiekti atkartoti panašūs dalyko studijų rezultatai, taip padidinant dalyko studijų rezultatų skaičių. Be to, studijų dalyke numatytas studijų rezultatas „Apibūdina vidaus ligų diagnostikos metodus“ – nukrypstama nuo gydytojo odontologo padėjėjo kompetencijų. O abstrakčiai suformuluotas dalyko studijų rezultatas „Apibūdina slaugos procedūrų indikacijas,

kontraindikacijas, galimas komplikacijas” kelia abejones dėl to, kad atrodo, jog gydytojo odontologo padėjėjas mokosi visų slaugos procedūrų. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Gydytojo odontologo padėjėjo medicinos normą gydytojo odontologo padėjėjui priklauso mokėti šias slaugos procedūras: „15.7. įvertinti bendrąją paciento būklę pagal išorinius požymius; 15.12. matuoti pacientų kraujo spaudimą, skaičiuoti pulsą, stebėti kitus gyvybinius požymius; 15.29. atlikti injekcijas į poodį, raumenis, veną; 15.35. paruošti ir siūsti biologinės medžiagos mėginius diagnostiniam ištyrimui; 15.36. uždėti šilumos ar šalčio aplikacijas”;

- Studijų dalyke „Ortodontija ir ortopedinė odontologija” vėl siekiama Programos studijų rezultato „5.1. Užtikrina infekcijos kontrolę, laikantis norminių dokumentų reikalavimų” per studijų dalyko rezultatą „Dezinfekuoja ir sterilizuoja instrumentus, įrangą, medicinos priemones (prietaisus) ar jų dalis”, kai šiuos rezultatus studentas jau turėtų būti įgijęs per „Infekcijos (Infekcijų) kontrolės odontologijoje” dalyko studijas.

- Praktikos „Infekcijos kontrolė odontologijoje” dalyko apraše numatytas studijų rezultatas „Rengia praktikos ataskaitą, pristatydamas atliktą veiklą”, tai nėra dalyko studijų rezultatas. Ta pati pastaba dėl praktikos pavadinimo formuluotės – turėtų būti „**Infekcijų** kontrolės odontologijoje” praktika.

- Lieka neaišku, kodėl „Burnos chirurgija” studijų dalyke siekiama Programos studijų rezultato „1.1. Išmano burnos priežiūros specialisto veiklą reglamentuojančius teisės aktus, norminius dokumentus, reglamentuojančius darbo vietą, aplinką ir saugų darbą, nacionalinę bei tarptautinę sveikatos priežiūros politiką, profesinės veiklos ir atsakomybės ribas”, nes šiam Programos studijų rezultatui suformuluoti studijų dalyko rezultatai „Žino darbuotojų saugos ir sveikatos principus” neatsispindi studijų dalyko turinyje, o ir pats dalyko studijų rezultatas daugiau sietinas su „Odontologinės priežiūros įstaigų administravimu”, kuriame integruotos teisės temos. O studijų dalyko rezultatas „Išmano įvairaus amžiaus žmonių burnos, veido ir žandikaulių sistemos anatomijos, fiziologijos ir patologijos pagrindus” nesisieja su minimu 1.1. Programos studijų rezultatu, o labiau gali būti pasiektas priskyrus jį Programos studijų rezultatui „1.2. Sieja žinias apie asmens sveikatos būklę, fizinę ir socialinę aplinką su teikiamomis burnos priežiūros paslaugomis”. Be to, studijų dalyko rezultatas „Išmano įvairaus amžiaus žmonių burnos, veido ir žandikaulių sistemos anatomijos, fiziologijos ir patologijos pagrindus” gali būti pasiektas jau kitų dalykų studijų metu, pvz. „Anatomija, fiziologija, patologija” ir „Ortodontija ir ortopedinė odontologija” studijų dalykų metu.

10. Programą numatoma baigti per baigiamojo darbo gynimą, kuriam numatyti 9 kreditai ir kvalifikacinį egzaminą, kuriam numatyti 3 kreditai. Egzamino pavadinimą „Kvalifikacinis“, atsižvelgiant į *Bendrųjų studijų reikalavimų aprašą* ir *Burnos priežiūros studijų krypties aprašą* tikslingiau vadinti „Baigiamuoju egzaminu“ kaip ir nurodyta Programos Aprašo

1.2.1.3. lentelėje. Ištaisyti neatitikimus Programos Aprašo 1.2.3.1. lentelėje, Studijų plane ir 1 priedo dalyko apraše.

2.1.4. Programos studijų tikslų, studijų rezultatų, mokymo (-si) ir vertinimo metodų suderinamumo įvertinimas

11. ŠVK Aprašo rengėjai teigia, kad „OP studijų programos tikslas, numatomi studijų rezultatai ir studijų dalykų rezultatai yra suformuluoti pagal veiksmų seką: programos tikslas → numatomi studijų rezultatai → studijų dalyko rezultatai → studijų dalyko rezultatų vertinimas → studijų metodai → studijų dalyko turinys. Studijų proceso metu studentai skatinami siekti numatomų studijų rezultatų taikant metodus, padedančius suformuoti profesinę mokymosi motyvaciją, įgyti gebėjimų reikalingų profesiniam pasirengimui“. Aprašo 13 puslapyje ir dalykų aprašuose (1 priedas) studijų rezultatams pasiekti pateikti mokymo (-si) metodai, kurių dauguma yra aktyvūs ir nukreipti į studentą, skatinantys savarankiškumą ir kritinį mąstymą. Pvz.: atvejo analizė, tikslinės informacijos paieška ir analizė, diskusija, refleksija, praktikos darbai su muliažais ir kt. Tačiau pasirinktų mokymo (-si) metodų skaičius dalykų studijų rezultatams pasiekti yra per didelis ir ne visada derantis tiek su dalyko turiniu, tiek su vertinimo metodais, nes Programos studijų dalykų aprašuose daugumai rezultatų pasiekti numatytas tas pats blokas mokymo (-si) metodų.

12. Studentų pasiekimų vertinimui yra taikoma dešimtbalė kriterinė vertinimo skalė ir kaupiamasis vertinimas, naudojant individualų kaupiamąjį indeksą (IKI). Galutinį įvertinimą sudaro tarpinių atsiskaitymų (T) ir egzamino (E) pažymių, padaugintų iš svertinių koeficientų, suma. Programos dalykų aprašuose pateikiamų vertinimo metodų numatyta pakankamai. Tik vienas iš pasirinktų vertinimo metodų „praktikos ataskaitos rengimas ir gynimas“ yra ne vertinimo metodas. Pateiktuose dalykų aprašuose (1 priedas) pasigendama detalaus galutinio ir tarpinio vertinimo aprašo. Atkreiptinas dėmesys, kad vadovaujantis *Burnos priežiūros studijų krypties aprašu* kiekvienam dėstomam dalykui turi būti parengiamas detalus vertinimo aprašas, kuriame pateikiami įvertinimo kriterijai.

13. Tenka pastebėti, kad tiek skaitant Aprašą, tiek ir virtualaus vizito į ŠVK metu nepavyko išgryninti, kokia vertinimo taksonomija pasirenkama, kaip bus vertinami skirtingi mokymosi lygiai: žinios, supratimas, taikymas, analizė, sintezė ir vertinimas. Taip pat liko neaišku, kaip bus stebimas ir vertinamas specialiųjų praktinių įgūdžių ugdymo tęstinumas. Aprašo rengėjams rekomenduotina aiškiai apibrėžti, kokiomis pedagoginėmis strategijomis ir ugdymo filosofija bus grindžiama Programa.

2.1.5. Programos dalykų (modulių) visumos, užtikrinančios studento nuoseklų kompetencijų ugdymą(-si) įvertinimas

14. Programos studijų dalykai išdėstyti studijų plane (Aprašo 6 priedas) per šešis semestrus iš esmės sudarys galimybę nuosekliai siekti Programos rezultatų ir ugdyti būtinas kompetencijas.

15. Pirmame semestre pagrįstai numatyta studijuoti tokius dalykus, kaip „Anatomija, fiziologija, patologija“, „Bendravimo psichologija ir profesinė etika“, „Įvadas į klinikinę odontologiją“. Antrame semestre tikslingai numatyti „Infekcijos (turėtų būti Infekcijų) kontrolė odontologijoje“, „Klinikinių dalykų pagrindai ir pirmoji pagalba“ dalykai. Visų minėtų studijų dalykų žinios bus svarbios, nes studentai antrame semest্রে turėtų atlikti pirmąją 6 studijų kreditų praktiką, t. y. „Pažintinę praktiką“ realiomis darbo sąlygomis. Tačiau logiškiau būtų apjungti „Pažintinę praktiką“ su „Infekcijos kontrolė odontologijoje“ praktika, kuri numatyta trečiame semest্রে, taip padidinant praktikos trukmę ir sudarant studentams sąlygas gilinti infekcijų kontrolės įgūdžius iš karto po dalyko studijų, o dalyką „Odontologinių ligų profilaktika ir sveikatos ugdymas“ perkelti į trečią semestrą. Toliau nuosekliai per semestrus būtų išdėstyta „Burnos gleivinės ir apydančio ligos“, „Dantų ligos“, „Farmakologija ir skausmo kontrolė odontologijoje“, „Odontologinė radiologija“, „Ortodontija ir ortopedinė odontologija“ ir „Asistavimo gydytojui odontologui“ praktika.

16. Studijų metu rengiamas bendro profilio gydytojo odontologo padėjėjas ir pagrindinis profesinės veiklos praktikų tikslas – padėti studentams praktiškai asistuojant gydytojui odontologui įtvirtinti įgytus auditorinių studijų metu pagrindinius gydytojo odontologo padėjėjo darbo metodus, todėl numatomos pasirenkamos specializuotos praktikos kelia abejonių. Virtualaus vizito metu į ŠVK tai pastebėjo ir socialiniai partneriai teigdami, kad tikslinga atsisakyti trumpų pasirenkamų praktikų, kurios neužtikrina numatytų tiek Programos, tiek ir dalykų aprašuose studijų rezultatų pasiekimo.

17. Programoje numatytų per semestrą studijuojamų dalykų skaičius ne didesnis kaip 7, o kreditų skaičius per semestrą – 30. Tačiau reikėtų peržiūrėti valandų paskirstymą numatytuose dėstyti specialybiniuose studijų krypties dalykuose, kur būtinas manualinių įgūdžių ugdymas. Pavyzdžiui, dalykuose „Dantų ligos“ (1 priedas 40 psl.), „Burnos chirurgija“ (1 priedas 76 psl.) didesnis valandų skaičius yra skiriamas teorijai, o dalyke „Odontologinės priežiūros įstaigų administravimas“ (1 priedas 81 psl.) dėstoma tik teorija. Taip pat reikėtų atkreipti dėmesį į dalyką „Odontologinė radiologija“, kuriame skiriamas per mažas skaičius valandų teoriniam ir praktiniam mokymui (66 akad. val.), o didžioji dalis valandų skiriama konsultacijoms ir savarankiškam darbui (94 akad. val.). Darbo su rentgenu manualinių įgūdžių suformavimui skirtoje dalyko programoje daugiau kaip 50 proc. (82 ak. val.) viso dalyko laiko skiriama savarankiškam darbui. Pagal kreditų sandarą savarankiškam darbui rekomenduojama skirti 20-30 proc. viso dalyko valandų. Dėl to kyla pagrįsta abejonė, ar Programos absolventai

bus įgiję pakankamus praktinius įgūdžius dirbti su rentgeno aparatais. Šias abejones išsakė ir Programos socialiniai partneriai virtualaus vizito į ŠVK metu. Be to, tiek valandų skaičiaus pasiskirstymą pagal temas, tiek ir dalyko turinį reikia suderinti su *Radiacinės ir radioaktyviųjų šaltinių fizinės saugos mokymo ir instruktavimo tvarkos aprašu*. Virtualaus vizito į ŠVK metu darbdaviai išsakė poreikį didinti praktinių valandų skaičių visuose specialybiniuose dalykuose, siekiant, kad studentai įgytų geresnes praktines žinias ir įgūdžius.

18. Programoje pasigendama temų apie modernius asistavimo metodus, asistavimo su skirtingais gydytojais specialistais, inovatyvių priemonių taikymo gydytojo odontologo padėjėjo darbe. Dalyko „Odontologinės priežiūros įstaigų administravimas“ turinyje pasigendama temų apie kokybės vadovo parengimą odontologijos klinikai, o tai yra labai svarbus gebėjimas gydytojo odontologo padėjėjui.

2.1.6. Galimybių studijuojantiems individualizuoti programos struktūrą atsižvelgiant į asmeninius mokymosi tikslus bei numatytus studijų rezultatus įvertinimas

19. Pateiktame Apraše bei studijų plane matyti, kad studentai turės galimybę iš keturių alternatyviųjų studijų dalykų pasirinkti du pageidaujamus (studijų planas). Taip pat studentai galės laisvai pasirinkti pasirenkamųjų studijų dalykų ir taip susirinkti 9 studijų kreditus iš Kolegijos siūlomų LPD sąrašo. Pageidaujantys studentai gali rinktis LPD studijuoti ir kitose aukštosiose mokyklose. Taip pat studentai turi galimybę individualizuoti savo studijas pagal Erasmus+ programą.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Rengiant Programą vadovautasi Burnos priežiūros studijų krypties aprašu. Programos studijų rezultatai aiškūs. Programos sandara atitinka bendruosius koleginių studijų programoms keliamus reikalavimus.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Aiškiai apibrėžti būsimą gydytojo odontologo padėjėjo profesinės veiklos sritis, kurioms bus rengiamas gydytojo odontologo padėjėjas ir patikslinti Programos tikslą, orientuojantis ne į bendrą burnos priežiūros studijų krypties tikslo apibrėžimą, bet į rengiamą Odontologinės priežiūros studijų programos specialistą.

2. Reikalinga dalykų studijų rezultatus formuluoti taip, kad jie būtų aiškūs, susieti su dalyko turiniu ir pamatuojami.

3. Pasirenkant siekiamų Programos studijų rezultatų skaičių ir formuluojant numatomų dalyko studijų rezultatų skaičių atsižvelgti į dalyko kreditų apimtį.

4. Pateiktų dalykų turinys ir metodai leistų pasiekti numatomus studijų rezultatus pilna apimtimi, jeigu būtų išspręstas praktinių užsiėmimų valandų skaičius ir praktikų klausimas, atrišant praktikas nuo specializuotų žinių ugdymo ir pasirinkimo galimybės bei ilginant jų trukmę.

5. Nėra aišku, kokiomis pedagoginėmis strategijomis ir ugdymo filosofija bus grindžiama Programa. Nėra aišku, kaip bus vertinami skirtingi mokymosi lygiai: žinios, supratimas, taikymas, analizė, sintezė ir vertinimas. Praktinių įgūdžių nuosekliai ugdymui naudoti praktikų dienynus, kuriuose atsispindėtų per visus metus atliekamų procedūrų įvairovė ir skaičius.

6. Dalykų turinį vertėtų papildyti ir išplėsti žiniomis apie modernius asistavimo metodus ir kokybės valdymą klinikoje.

Apibendrinant teigtina, kad šioje dalyje pastebimi **esminiai trūkumai**, kurie **turėtų neigiamą poveikį** Programos realizacijai bei kokybei. Šie trūkumai turėtų būti pataisyti per 10 d. d.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

1. Programos rengėjai pakeitė Programos tikslą į „parengti gydytojo odontologo padėjėją, gebantį asistuoti įvairių specializacijų gydytojams odontologams ir burnos higienistams, atlikti intraoralines procedūras pagal paskyrimus, užtikrinti burnos priežiūrą ir burnos ligų prevenciją“, atsižvelgus į ekspertų rekomendaciją aiškiai apibrėžti Programos tikslą. Koreguotas Programos tikslas aiškiai nusako, koks konkrečiai burnos priežiūros specialistas bus rengiamas, orientuojantis į jo profesinės veiklos sritis.

2. Programos aprašo rengėjams rekomenduota dalykų studijų rezultatus formuluoti taip, kad jie būtų aiškūs, susieti su dalyko turiniu ir pamatuojami. Rengėjai peržiūrėjo ir patikslino penkių studijų dalykų aprašus:

- Vertinimui pateiktame studijų dalyko „Odontologinė radiologija“ apraše buvo numatytas studijų rezultatas „Taiko rentgeno laboratorijos principus“ ir buvo neaišku, kokie tai principai, o numatyti vertinimo kriterijai nekoreliavo su studijų rezultatu. Dalykui buvo priskiriami 5 Programos studijų rezultatai, iš kurių du (5.2 ir 5.3) nekoreliavo su dalyko turiniu ir tokiu atveju dirbtinai padidino studijų dalyko rezultatų skaičių. Atlikus pataisymus, atsisakyta perteklinių (5.2 ir 5.3) Programos studijų rezultatų, bet dalyko studijų rezultatų pasirinkta šiek tiek per daug, juos smulkiai išskaidant. Studijų rezultatas „Taiko rentgeno laboratorijos principus“ nepatikslintas, taip ir lieka neaišku, kokie tie principai, nes vertinimo kriterijams priskiriami rentgeno juostų ryškinimo etapai. Ekspertų nuomone, reikėtų suformuluoti

tikslingus 3-5 dalyko studijų rezultatus, kurie aiškiai nusakytų, kokie gebėjimai dirbti su rentgeno aparatu gydytojo odontologo padėjėjo kompetencijos ribose yra ugdomi.

- Patikslintame studijų dalyko „Įvadas į klinikinę odontologiją“ apraše dalyko studijų rezultatui „Paruošia pacientą odontologinėms procedūroms“ suformuluotas tinkamas vertinimo kriterijus – „Demonstruoja paciento paruošimą odontologinėms procedūroms“.

- Studijų dalyke „**Infekcijos** kontrolė odontologijoje“ sumažintas studijų rezultatų skaičius nuo 12 iki 9 studijų rezultatų ir jiems pasiekti numatyti tinkami vertinimo kriterijai. Paties dalyko pavadinimas pakoreguotas į „**Infekcijų** kontrolė odontologijoje“.

- Studijų dalykui „Kursinis darbas“, kurio apimtis 3 kreditai, palikti 3 Programos studijų rezultatai ir suformuluoti 6 dalyko studijų rezultatai (buvo 9). Tačiau apibrėžtas studijų rezultatas „Parengia ir pristato kursinio darbo pateiktį“ yra ne studijų rezultatas, o kursinio darbo rengimo etapas.

- Patikslintame „Klinikinių dalykų pagrindai ir pirmosios medicinos pagalba“ studijų dalyke siekiama 10 dalyko studijų rezultatų (buvo 16). Dalyke atsisakyta siekti Programos studijų rezultato „4.1. Savarankiškai ir kūrybiškai sprendžia problemas, priima sprendimus, įvertina jų poveikį ir veikia apibrėžtoje klinikinėje situacijoje, panaudodamas praktines žinias, prisitaikydamas prie naujų situacijų, suvokdamas mokymosi visą gyvenimą reikšmę, stiprindamas profesijos įvaizdį“ ir atsisakyta dalyko studijų rezultatų „Vertina gyvybines organizmo funkcijas“ ir „Žino gyvybei pavojingų būklių, žaizdų, traumų sužalojimų, aplinkos veiksnių sukeltų pažeidimų, apsinuodijimų etiologinius ir rizikos veiksnius, kliniką, diagnostiką bei pirmosios pagalbos veiksmus“. Vietoje studijų rezultato „Apibūdina vidaus ligų diagnostikos metodus“ suformuluotas naujas studijų rezultatas „Apibūdina galimus patologinius pakitimus burnoje įvairių vidaus ligų metu bei skatina vidaus ligų, susijusių su burnos patologija, profilaktiką“, kuris atliepia gydytojo odontologo padėjėjo kompetencijas. Taip pat suformuluotas naujas dalyko studijų rezultatas „Geba atlikti, naudojant muliažus bendrosios slaugos ir gydymo procedūras“ vietoje ankstesnio dalyko studijų rezultato „Apibūdina slaugos procedūrų indikacijas, kontraindikacijas, galimas komplikacijas“. Tačiau vėl kyla abejonių dėl gydymo procedūrų, nes suformuluoti vertinimo kriterijai šiam studijų rezultatui pasiekti orientuojami į Gydytojo odontologo padėjėjo medicinos normoje nurodytas slaugos procedūras: „15.12. matuoti pacientų kraujo spaudimą, skaičiuoti pulsą, stebėti kitus gyvybinius požymius; 15.29. atlikti injekcijas į poodį, raumenis, veną; 15.35. paruošti ir siūsti biologinės medžiagos mėginius diagnostiniam ištyrimui; 15.36. uždėti šilumos ar šalčio aplikacijas“. Be to, lieka neaišku, kokias gydymo procedūras gali atlikti gydytojo odontologo padėjėjas savo kompetencijų ribose, kalbant apie vidaus ligas.

- Studijų dalyke „Ortodontija ir ortopedinė odontologija“ atsisakyta Programos studijų rezultato „5.1. Užtikrina infekcijos kontrolę, laikantis norminių dokumentų reikalavimų“ ir jam suformuluoto dalyko studijų rezultato „Dezinfekuoja ir sterilizuoja instrumentus, įrangą, medicinos priemones (prietaisus) ar jų dalis“.

- „Burnos chirurgija“ studijų dalyke atsisakyta Programos studijų rezultato „1.1. Išmano burnos priežiūros specialisto veiklą reglamentuojančius teisės aktus, norminius dokumentus, reglamentuojančius darbo vietą, aplinką ir saugų darbą, nacionalinę bei tarptautinę sveikatos priežiūros politiką, profesinės veiklos ir atsakomybės ribas“ ir jam suformuluotų studijų dalyko rezultatų: „Žino darbuotojų saugos ir sveikatos principus“ ir „Išmano įvairaus amžiaus žmonių burnos, veido ir žandikaulių sistemos anatomijos, fiziologijos ir patologijos pagrindus“.

3. Ekspertų grupė rekomendavo peržiūrėti praktinių užsiėmimų valandų skaičių studijų krypties dalykuose, kad pateiktų dalykų turinys ir metodai leistų pasiekti numatomus studijų rezultatus pilna apimtimi. ŠVK atsižvelgė į rekomendaciją ir pakeitė kontaktinių valandų paskaitoms ir pratyboms skaičių studijų plane, padidinant pratyboms skirtą valandų skaičių studijų krypties dalykams nuo 565 ak. val. iki 657 ak. val. Atitinkamos korekcijos padarytos ir studijų dalykų aprašuose.

4. Atsisakyta specializuotų-pasirenkamų „Ortopedinės odontologijos“ ir „Ortodontijos“ praktikų, o gilinimuisi kryptyje numatytos privalomosios dvi praktikos – „Suaugusiųjų burnos priežiūros“ ir „Vaikų burnos priežiūros“ – bei apjungta į vieną „Pažintinė“ ir „Infekcijų kontrolės“ praktikos. Tokiu būdu prailginta praktinio mokymo išorės institucijose trukmė.

5. Ištaisyti neatitikimai Programos Aprašo 1.2.3.1. lentelėje, Studijų plane ir 1 priedo dalyko apraše, Kvalifikacinio egzamino pavadinimą pakeičiant į „Baigiamąjį egzaminą“.

Apibendrinant teigtina, kad po atliktų pataisymų ŠVK didžiąją dalimi pašalino tuos esminius trūkumus, kurie galėjo turėti galimą neigiamą poveikį Programos realizacijai ir kokybei. ŠVK sistemingai plėtoja šią sritį ir rekomenduojame toliau tobulinti Programos edukologinę paradigmą, siekiant sėkmingo Programos realizavimo, atsižvelgiant į pateiktas rekomendacijas. Atkreiptinas dėmesys, kad Programos apraše 1.2.3.1. lentelėje *Numatomų studijų programos dalykų ir studijų rezultatų sąsajos*, palikti nepakeisti koreguotų dalykų ir praktikų pavadinimai, o studijų plane (6 priedas) yra skaičiavimo klaidų, skaičiuojant bendrą valandų skaičių.

2.2. MOKSLO (MENO) IR STUDIJŲ VEIKLOS SĄSAJOS

2.2.1. Aukštosios mokyklos vykdomos mokslo (meno) veiklos lygio pakankamumo su studijų kryptimi susijusioje mokslo (meno) kryptyje įvertinimas

20. ŠVK savo *Strateginės veiklos plane 2022–2024 m* yra įtraukusi taikomąją dimensiją „Vystyti Kolegijos inovacinę veiklą, paremtą taikomaisiais tyrimais, žinių kūrimu ir pritaikymu, stiprinančiu verslo, mokslo ir studijų integraciją“. Šiai veiklai skiriama pakankamai dėmesio ir *ŠVK plėtros strategijoje 2021-2030 m. (ŠVK 2030)*¹. ŠVK mokslo taikomoji veikla vykdoma pagal planą, kurio „tikslas – didinti taikomosios mokslinės veiklos produktyvumą, veiklos poveikį studentų pasiekimams ir regiono socialiniams partneriams“. Sveikatinimo veiklos organizavimo ir paslaugų tyrimai asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros kontekste yra viena iš vykdomų ŠVK taikomųjų mokslinių tyrimų krypčių, kuriai priskiriama Burnos priežiūros kryptis.

21. Apraše teigiama, kad Programą įgyvendins 17 dėstytojų, iš kurių 6 turi mokslo laipsnį. Iš pateiktų 5-erius metus apimančių duomenų matyti, jog šie dėstytojai vykdo ir publikuoja savo atliekamus tyrimus recenzuojamuosiuose ir nerecenzuojamuosiuose žurnaluose. Tyrimuose nagrinėjamos burnos sveikatos profilaktikos, visuomenės sveikatos, slaugos problemos, kurios tam tikra prasme siejasi su ketinama vykdyti Programa. Nuotolinio vizito metu tiek administracija, tiek Programos aprašo rengėjų grupė ir dėstytojai burnos priežiūros taikomųjų mokslinių tyrimų sritį įvardijo kaip prioritetinę, kuri yra įtraukta į ŠVK strateginės plėtros dokumentus, atnaujintus ir patvirtintus 2022 m. Tačiau tikslinga ateityje išsigryninti aiškią tyrimų kryptį, susijusią su Programoje numatyto parengti gydytojo odontologo padėjėjo pagrindine profesinės veiklos sritimi, tai yra asistavimu gydytojui odontologui, gydytojui odontologui specialistui ar burnos higienistui, teikiant burnos priežiūros paslaugas pacientui.

22. ŠVK veikia Studentų mokslinė draugija (toliau – SMD) – savanoriška, bendruomenė, vienijanti kolegijos fakultetų studentus, dalyvaujančius mokslinėje veikloje. SMD veiklą reglamentuoja *Studentų mokslinės draugijos nuostatai*. Vienas iš SMD veiklos tikslų yra skatinti ir aktyvinti kolegijos fakultetų studentų mokslinę – tiriamąją veiklą, gilinant bei plečiant studentų mokslo žinias bei mokslinio tiriamojo darbo įgūdžius. Virtualaus vizito ŠVK metu, Aprašo rengimo grupė patikino, kad SMD veikloje dalyvaujantys studentai aktyviai įsitraukia į mokslo taikomąsias veiklas skaitydami pranešimus konferencijose, bet tiksliai neatsakė, kaip jie yra skatinami tai daryti. Vizito metu ekspertų grupė paprašė ŠVK pateikti *Studentų mokslinės draugijos nuostatus*. Iš nuostatų susidaryta nuomonė apie pagrindines SMD veiklos kryptis,

¹ Paminėti dokumentai viešai prieinami ŠVK internetinėje svetainėje.

narystę ir SMD kuravimą. SMD veiklą kiekviename padalinyje kuruoja mokslinis kuratorius, turintis mokslų daktaro laipsnį, bet detalesnės kuratoriaus funkcijos taip ir lieka neaiškios, todėl sudėtinga suprasti, kaip ŠVK studentai yra skatinami įsitraukti į mokslo taikomąsias veiklas.

23. Apraše ir virtualaus vizito į ŠVK metu buvo paminėtas Kolegijos dalyvavimas Europos universitetų tinkle „Neolaia“, siekiant sudaryti galimybes dėstytojams įsijungti į bendras mokslo veiklas kartu su stiprias mokslines pozicijas užimančiais Europos universitetais. Pokalbio su administracija metu buvo pasakyta, kad vienas iš ŠVK strateginių tikslų yra suformuoti dėstytojų-tyrėjų grupę, siekiant atlikti burnos priežiūros krypties tyrimus. Jos įgyvendinimas ir siejamas su ŠVK dalyvavimu Europos universitetų tinkle „Neolaia“.

24. Projektinės veiklos plėtra, konsultacinės veiklos, susijusios su burnos sveikatos priežiūra atkūrimas ir stiprinimas siejamas su glaudesniu bendradarbiavimu su jau esančiais socialiniais partneriais, pvz., Klaipėdos kolegija, numatant bendrus projektus, profesinio veiklos lauko tyrimus ir publikacijas, užtikrinant platesnės apimties taikomosios mokslinės veiklos produktyvumą.

2.2.2. Studijų turinio susiejimo su naujausiais mokslo, meno ir technologijų pasiekimais įvertinimas

25. Apraše teigiama, kad Programos turinys parengtas vadovaujantis naujausiomis burnos priežiūros profesinės veiklos tendencijomis. Analizuojant dalykų studijų planą ir dalykų aprašus matoma, kad į Programą įtraukti tokie dalykai kaip „Estetinė odontologija“ arba „Fotografija odontologijoje“. Studentai studijų krypties dalykuose supažindinami su intraoralinės kameros, odontologinių lazerių, mikroskopų ir kitos optikos panaudojimu odontologijoje (pvz.: implantacija, endodontinis dantų gydymas, estetinė odontologija ir kt.). Taip studentai įgyja įgūdžių dirbti su skaitmeniniais intraoraliniais rentgeno aparatais bei intraoraline fotografija. Tikslingai studijų plane numatyti studijų dalykai „Taikomųjų tyrimų metodologija“ ir „Kursinis darbas“, Programa užbaigiama baigiamuoju darbu.

26. Programos Apraše taip pat teigiama, kad „BP studijų kryptyje dirbantys profesionalai <...> įgyvendina mokslo įrodymais grįstos praktikos žinias ir patirtį, taip užtikrindami dermę tarp mokslo ir praktikos“. Tačiau analizuojant dalykų aprašus ir vizito metu nebuvo aiškiai atsakyta, kaip tai bus daroma.

27. Virtualaus vizito Kolegijoje metu įsitikinta, kad ypatingas dėmesys skiriamas Programos materialiesiems ir bibliotekos ištekliams, jų atnaujinimui, kas leidžia užtikrinti studijų turinio susiejimą su naujausiais mokslo, meno ir technologijų pasiekimais.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Aktyvi ŠVK projektinė veikla, leidžianti užtikrinti mokslinių tyrimų galimybes ir naujausių žinių bei technologijų taikymą studijų procese.
2. Studentams sudaromos galimybės studijų procese susipažinti su naujausiomis skaitmeninėmis technologijomis odontologijoje.
3. Pakankamas dėmesys Programos materialiniams ir bibliotekos ištekliams.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Aiškiai apibrėžti mokslinės taikomosios veiklos kryptis, susiejant jas su pagrindine gydytojo odontologo padėjėjo profesinės veiklos sritimi – asistavimu gydytojui odontologui, gydytojui odontologui-specialistui ar burnos higienistui, teikiant burnos priežiūros paslaugas, o ne tik orientuojantis į paciento ar visuomenės burnos sveikatos stiprinimą.
2. Tobulinti studijų turinį diegiant įrodymais grįstos praktikos mokymo metodus.
3. Neaiški studentų įtraukimo į mokslinius taikomuosius tyrimus sistema, nors ŠVK ir veikia SMD.

Apibendrinant teigtina, kad šioje dalyje esama trūkumų, tačiau jie nėra esminiai, be to, stebimos sistemingos Programos rengėjų pastangos gerinti situaciją.

2.3. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA

2.3.1. Studentų atrankos ir priėmimo kriterijų ir proceso tinkamumo ir viešumo įvertinimas

28. Programos rengėjai teigia, kad priėmimas bus vykdomas per Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacijos bendrajam priėmimui organizuoti (LAMA BPO) sistemą. Kaip teigiama Apraše, pagrindiniai priėmimui į Programą būtini dalykai bei kriterijai yra numatomi *Priėmimo į ŠVK tvarkoje*. Priėmimo reikalavimai grindžiami LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos patvirtintu *Geriausiai vidurinio ugdymo programą baigusiujų eilės sudarymo atitinkamais metais tvarkos aprašu*.

29. Pretenduojančiųjų į studijų Programą konkursinis balas bus sudaromas iš šių dalykų įvertinimų ir jų svertinių koeficientų: Biologijos (egzaminas – 0,4); Chemijos arba matematikos, arba informacinių technologijų (egzaminas – 0,2); Dalyko, kuris nesutampa su kitais dalykais (egzaminas – 0,2); Lietuvių kalbos ir literatūros (egzaminas – 0,2). Į Programą priimami asmenys, turintys ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą. Visų stojančiųjų reikalaujama pasiekti minimalų konkursinį balą. Papildomi balai stojančiajam bus skiriami už specifinius pasiekimus, laimėjimus olimpiadose, konkursuose. ŠVK taip pat suteikia galimybę gauti papildomus balus stojantiems į VNF vietas, kurių minimalus konkursinis balas siekia minimalų nustatytą konkursinį balą – „turintiems *Lietuvos Junior Achievement* vidurinio mokymo programos „Ekonomika ir verslas“ baigimo pažymėjimą; ne mažiau kaip 6 savaites dirbusiems savanorystės programose.

30. Planuojama, kad priėmimo sąlygos ir reikalavimai bus viešinami ŠVK internetinėje svetainėje. Informaciją apie planuojamą vykdyti Programą ŠVK interneto svetainėje galima rasti jau dabar, siekiant supažindinti būsimus pretendentes su studijų galimybėmis ir paskatinti juos rinktis Programą per tiesioginį priėmimą į VNF vietas, jei Programa bus akredituota ir įregistruota Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registre. Planuojama į pirmą kursą priimti 25 studentus. Kaip numatoma *Burnos priežiūros studijų krypties apraše*, studijos bus vykdomos tik nuolatine studijų forma. Numatytos priėmimo į Programą procedūros yra aiškios ir reikalavimus atitinka.

31. Virtualaus vizito ŠVK metu buvo teigiama, kad studentams, baigusiems *Burnos higienos* studijų programą, stojant į ketinamą vykdyti *Odontologinės priežiūros* studijų programą numatoma sumažinti 50 proc. studijų kainą.

2.3.2. Užsienyje įgytų kvalifikacijų, dalinių studijų ir ankstesnio neformalaus ir savaiminio mokymosi pripažinimo tvarkos ir jos taikymo įvertinimas

32. Ankstesnio neformalaus ir savaiminio mokymosi pripažinimo tvarka ŠVK apibrėžta *Šiaulių valstybinės kolegijos neformaliuoju ir savišvietos būdu įgytų kompetencijų vertinimo, pripažinimo ir įskaitymo tvarkos apraše*. Kvalifikacijos atitinkamumas ir akademinė vertė nustatoma Studijų programos komiteto pagal pateiktus įrodymus, ar jie atitinka ir kiek atitinka studijų programoje ar dalyko aprašuose numatytus studijų rezultatus. Informacija apie dokumentus, reikalingus kvalifikacijos pripažinimui, pateikiama ŠVK internetinėje svetainėje.

33. Pagal dalinių studijų sutartį studentams, kurie studijavo kitoje aukštojoje mokykloje arba užsienio aukštojoje mokykloje ar atliko praktiką, studijų rezultatai įskaitomi be apribojimų. Informacija apie studijų rezultatų įskaitymą nurodyta *Šiaulių valstybinės kolegijos studijų rezultatų įskaitymo tvarkos apraše*, kuris pasiekiamas ŠVK internetinėje svetainėje.

34. Anksčiau studijavusiųjų Lietuvos ar užsienio aukštosiose mokyklose rezultatai gali būti įskaitomi įvertinus jų atitiktį su pageidaujama studijuoti studijų programą, tačiau įskaityti galima ne daugiau kaip 75 proc. ketinamos studijuoti studijų programos apimties. Informacija apie studijų rezultatų įskaitymą nurodyta *Šiaulių valstybinės kolegijos studijų rezultatų įskaitymo tvarkos apraše*, kuris pasiekiamas ŠVK internetinėje svetainėje. Kalbant apie ketinamą vykdyti Programą, toks kontekstas gali būti aktualus baigusiems Burnos priežiūros studijų krypties *Burnos higienos* studijų programą ir susidomėjusiems antros kvalifikacijos įgijimo galimybe per trumpesnę studijų laikotarpį asmenims. Procedūros, numatančios ankstesnių kvalifikacijų pripažinimą, yra aiškiai reglamentuotos ŠVK ir institucija yra tinkamai joms pasiruošusi.

2.3.3. Studentams teikiamos akademinės, finansinės, socialinės, psichologinės ir asmeninės paramos tinkamumo, pakankamumo ir veiksmingumo įvertinimas

35. ŠVK studentams suteikiama įvairi parama, atsižvelgiant į studentų poreikius. Finansinę paramą galima gauti stipendijų pavidalu (socialinė, skatinamoji, skatinamoji, vienkartinė bei vardinė). Stipendijų skyrimo tvarka apibrėžta *Šiaulių valstybinės kolegijos studentų stipendijų skyrimo nuostatuose* bei *Socialinių stipendijų aukštųjų mokyklų studentams skyrimo ir administravimo tvarkos apraše*. Yra galimybė mokesčio už studijas mažinimui arba jo mokėjimui dalimis, taip pat studentai gali prašyti Valstybės remiamų paskolų pragyvenimo išlaidoms arba studijų kainai sumokėti. Paskolas administruoja Valstybinis studijų fondas. Informacija apie šias finansines galimybes prieinama ŠVK internetinėje svetainėje.

36. Suteikiama parama asmeninei saviraiškai – studentai turi galimybę prisidėti prie šokių bei muzikos grupių, įvairių sporto rūšių komandų, prisidėti prie Studentų atstovybės ir ŠVK rengiamų renginių.

37. Studentams prieinama ir psichologinė parama. Konsultacijos nemokamos, gali būti teikiamos individualios konsultacijos kontaktiniu arba nuotoliniu būdu, taip pat grupinės konsultacijos nuotoliniu būdu. Konsultacijas teikia Šiaulių miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras.

Apžvelgus šias paramos formas studentams, galima teigti, kad jos yra tinkamos ir pasiruošimo priimti naujus studentus į ketinamą vykdyti Programą pakanka.

2.3.4. Informacijos apie studijas ir studentų konsultavimo pakankamumo įvertinimas

38. Su studijomis studentai supažindinami per pirmakursių pažintinę dieną. Akademiniais klausimais studentai konsultuojami kuratorių, dėstytojų, katedros vedėjų, administratoriaus bei Fakulteto administracijos. Dalyko dėstytojai įvadinių paskaitų metu pateikia studentams aktualiausią dėstomų dalykų informaciją, susijusią su studijomis, bei informuoja apie studentų galimybes konsultotis pagal dėstytojų konsultavimo tvarkaraštį. Taip pat studentai turi galimybę naudotis virtualiomis konsultacijomis, elektroniniu paštu, telefonu, naudojantis nuotolinio mokymo Google Meet platforma, Classroom aplinka ir kt. Tačiau studentų atsiliepimų apie konsultavimo pakankamumą Aprašo rengėjai nepateikia, todėl ŠVK vertėtų pagalvoti, kokia forma galėtų įvertinti studentų nuomonę apie informacijos ir konsultavimo pakankamumą.

Pagrindiniai srities išskirtinumi:

1. Numatytas ir apgalvotas priemonių planas Programos rentabilumui išlaikyti.
2. Studentams sudarytos galimybės naudotis ne tik individualiomis konsultacijomis žodžiu, bet ir virtualiomis konsultacijomis, naudojant įvairias komunikacijos priemones ir nuotolinio mokymo aplinkas.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Studentų atsiliepimų apie jiems teikiamą paramą akademinę, socialinę, finansinę, psichologinę ir asmeninę pagalbą tyrimų trūkumas.

Apibendrinant teigtina, kad šioje dalyje esami tobulintini aspektai neturi neigiamo poveikio Programos realizavimui.

2.4. STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS

2.4.1. *Mokymo ir mokymosi proceso, leidžiančio atsižvelgti į studijuojančiųjų poreikius ir įgalinančių juos pasiekti numatytus studijų rezultatus, įvertinimas*

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

39. Ketinama vykdyti studijų Programa bus vykdoma nuolatine studijų forma, studijas organizuojant semestrais. Aprašo rengėjai teigia, kad „vykdomas į studentą orientuotas aktyvus mokymasis, kai gilinamasi į dalyką, siekiant, kad studentas įgytas žinias suvoktų ir gebėtų taikyti profesinėje veikloje“. Kiekvieno dalyko dėstytojas informuoja studentus apie tarpines užduotis, savarankiškų studijų organizavimą, numatomus studijų rezultatus, vertinimo tvarką (tarpinių atsiskaitymų įtaką dalyko įvertinimui). ŠVK *Dalyko studijavimo pasiekimų vertinimo apraše* įteisintas kaupiamasis vertinimas įgalina studentus nuosekliai siekti studijų rezultatų. Savarankiškas studentų darbas, numatytas studijų dalykų programų aprašuose, detalizuojamas dėstytojų parengtuose savarankiško darbo aprašuose, kurie turi praeiti atestavimo procedūrą ne rečiau nei kas 3 metus.

40. Aprašo rengėjai nurodo, kad „studento savarankiškam darbui, nepriklausomai nuo dalyko kreditų skaičiaus, skiriama vidutiniškai apie 50 proc. viso dalyko laiko“. Tokiu atveju, manualinių įgūdžių suformavimui skirtoje programoje savarankiškam darbui yra skiriama 2319 ak. val. Kyla pagrįsta abejonė, ar Programos absolventai bus įgiję pakankamus specialiųjų gebėjimų praktinius įgūdžius. Šias abejones išsakė ir Programos socialiniai partneriai virtualaus vizito į ŠVK metu.

41. Nors Apraše teigiama, kad „taikoma studijų metodų įvairovė nuo informacinių ir aktyviųjų iki praktinių studijų metodų“, tačiau dauguma studijų dalykų aprašuose (1 priedas) pateiktų mokymo (-si) metodų yra tradiciniai (paskaita, demonstravimas, praktikos darbai) ir dažname studijų dalyke jie kartojasi. Pvz.: dalyke „Burnos gleivinės ir apydančio ligos“ praktiškai visų dalyko studijų rezultatų siekiama taikant paminėtus mokymo metodus. Savarankiškam darbui šiame dalyke skiriama 82 ak. val., bet lieka ne aišku, kokius mokymosi metodus taikys studentas atlikdamas savarankiško darbo užduotis. Taip pat nėra aišku, kokie mokymo(-si) metodai taikomi praktikų metu, nes praktikų aprašuose nurodyti tik vertinimo metodai. Be to, praktikų aprašuose pateikti vertinimo metodai „praktikos ataskaita ir gynimas“ ar „praktikos užduotys organizacijoje“ edukologiniu požiūriu nėra nei mokymo, nei vertinimo metodai. Dalyko „Ortodontija ir ortopedinė odontologija“ vienas iš vertinimo kriterijų yra „atpilti diagnostinius modelius“. Taisyklinga kalbos atžvilgiu naudoti „lieti diagnostinius modelius“.

42. Studijų metu siekiama įgyti profesinių įgūdžių, todėl organizuojamos privalomos praktikos. Dėstytojas–praktikos vadovas studentui padeda pasirinkti instituciją praktikai atlikti, pateikia pasirinkimo galimybes, tarpininkauja tarp studento ir organizacijos praktikos vadovo bei vykdo praktikos stebėseną, sprendžia iškilusius sunkumus. Virtualaus vizito ŠVK metu Aprašo rengėjai užsiminė apie praktikos mentorių mokymus pagal Fakulteto parengtas programas. Paprašius pateikti mentorių mokymo programą, gautas ŠVK atsakymas: „nėra numatyta rengti formalizuotos ilgalaikės mentorių mokymų programos, o Katedros kasmet organizuoja susitikimus ir mokymus su organizacijų atstovais (praktikų vadovais), kurių metu aptariami praktikų tikslai, vertinimo kriterijai, derinamos praktikos užduotys ir pan. Pagal praktikų vadovų poreikį ir pageidavimus vedami mokymai, pvz., Pirmoji medicininė pagalba; Profesinė etika odontologijoje; Infekcijos kontrolė odontologijoje ir kt.“

43. Apraše aiškiai nurodomos Programos absolventų tolesnės studijų galimybės. Vizito metu išsiaiškinta, kad studentai galės stoti į antrosios pakopos studijas Lietuvos universitetuose pagal Sveikatos mokslų studijų kryptių grupės Burnos priežiūros ir kitų studijų kryptių programas, baigę papildomas studijas arba įvykdę kitus aukštosios mokyklos nustatytus reikalavimus. Taip pat baigę Programą galės pasirinkti kitos programos studijas Kolegijoje, jiems bus įskaitomi išklaustyti dalykai. Atsižvelgiant į studijuojančiųjų poreikius, bus sudaromos galimybės individualioms studijoms.

44. Studentams numatyta sudaryti sąlygas dalyvauti mobilumo veiklose pagal *Erasmus+* mobilumo programą, mokslinėje taikomoje veikloje.

2.4.2. Sąlygų, užtikrinančių galimybes studijuoti socialiai pažeidžiamoms grupėms bei studentams su specialiaisiais poreikiais, įvertinimas

Rodiklio analizė, ekspertų vertinimas

45. Tiek iš Aprašo, tiek virtualaus vizito į ŠVK metu įsitikinta, kad studijų aplinką stengiamasi pritaikyti turintiems specialiujų poreikių studentams. ŠVK taiko stipendijų, finansinės, socialinės ir akademinės paramos priemones. Kolegijoje veikia studentų paramos skyrius, kurio koordinatorė teikia konsultacijas studentams su specialiaisiais poreikiais. Fakulteto ir studentų bendrabučio infrastruktūra pritaikyta negalią turinčių asmenų poreikiams. Dėstytojai, atsižvelgdami į studento turimus specialiuosius ugdymo poreikius, siūlo papildomas konsultacijas.

46. Galimybės studijuoti sudaromos ir individualizuojant studijų procesą dirbantiems studentams, auginantiems mažamečius vaikus ir asmenims su specialiaisiais poreikiais. Numatomas lankstus studijų tvarkaraštis, dėstytojų teikiamos konsultacijos. ŠVK yra

pasiruošusi priimti specialiųjų poreikių turinčius studentus, atsižvelgiant į teikiamas paramos rūšis, infrastruktūrą bei galimybę mokytis individualiu studijų planu.

2.4.3. Akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo užtikrinimo politikos įgyvendinimo įvertinimas

47. Informaciją apie akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo politiką galima rasti ŠVK internetinėje svetainėje, tai patvirtina *Šiaulių valstybinės kolegijos studijų nuostatai* bei *Šiaulių valstybinės kolegijos akademinės etikos kodeksas*. Studentams suteiktos galimybės kreiptis į Apeliacinę bei Ginčų nagrinėjimo komisijas. Už akademinio sąžiningumo pažeidimą studentams taikomos nuobaudos pagal *Šiaulių valstybinės kolegijos studijų nuostatus*.

48. Studentų pasiekimų vertinimas grindžiamas akademinės etikos principais, baigiamieji darbai tikrinami Elektronine sutapties patikros sistema – studentų baigiamieji darbai keliami į eLABa sistemą. Leidžiama maksimali sutaptis iki 30 proc. Nors Programos Apraše studentų apklausų rezultatai neanalizuojami, tačiau tai, kas išdėstyta Apraše apie Akademinio sąžiningumo kultūrą, leidžia teigti, kad ŠVK kryptingai įgyvendinama akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo užtikrinimo politika ir visos numatytos priemonės yra įgyvendinamos vadovaujantis ŠVK parengtais norminiais dokumentais.

2.4.4. Apeliacijų, skundų dėl studijų proceso teikimo ir nagrinėjimo procedūrų taikymo efektyvumo krypties studijose įvertinimas

49. Studentų skundus ir apeliacijas nagrinėja Apeliacinė komisija, kurios veikimo tvarka reglamentuota *Šiaulių valstybinės kolegijos studentų apeliacijų nuostatuose*. Juose nurodyta, kad studentas dėl kilusių neaiškumų turi konsultuotis, ir tik, negavęs tinkamo paaiškinimo, turi teisę inicijuoti formalų problemos sprendimo procesą Kolegijoje. Jei po konsultacijų su studijų dalyko dėstytoju ar studijų rezultatų įskaitymo koordinatoriumi bei atitinkamos katedros vedėju, fakulteto prodekanu, studentas pageidauja pradėti formalią problemos sprendimo procedūrą, jis privalo raštu pateikti apeliacijos prašymą per 15 kalendorinių dienų nuo studijų rezultatų paskelbimo datos. Fakulteto dekanas per 3 darbo dienas nuo apeliacijos prašymo pateikimo patikrina pagrįstumą ir informavus studentą, pradedama apeliavimo procedūra. Apeliacinė komisija svarsto prašymą ir gali priimti sprendimą organizuoti egzamino pakartotinio laikymo ar kursinio darbo/projekto ar praktikos ataskaitos gynimo iš naujo, studijų rezultatų naujo įvertinimo ar naujo studijų rezultatų įskaitymo procedūrą. Komisija privalo išnagrinėti apeliacijos prašymą ir priimti sprendimą per 15 kalendorinių dienų nuo apeliacijos prašymo registravimo dienos.

50. Iš Aprašo teiginių matyti, kad apeliacijų bei skundų dėl studijų proceso teikimas ir nagrinėjimas ŠVK formalizuotas ir studentai yra apie tai informuoti, tačiau Apraše nėra užsimenama, ar Apeliacinė komisija gavo bent vieno studento skundą, todėl minėtų procedūrų efektyvumo įvertinti negalima.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Sukurta ir vykdoma studijų dalykų savarankiškų užduočių kiekio, apimties, metodinių reikalavimų laikymosi ir tarpinių atsiskaitymų atlikimo nuoseklumo stebėseną.
2. Studentams suteikiamos galimybės lanksčioms studijoms.
3. Kolegijos infrastruktūros pritaikymas ir įvairių finansinių, socialinių ir akademinių paramos šaltinių teikimas negalią turintiems studentams.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Savarankiško darbo santykis su kontaktiniu darbu studijų krypties dalykuose.
2. Tikslingas mokymo(-si) ir pasiekimų vertinimo metodų parinkimas siekiant studijų dalykų rezultatų ypač praktikų aprašuose.
3. Darbas su praktikos mentoriais organizacijose.
4. Studentų ir dėstytojų apklausos apie akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo užtikrinimo procedūras bei apie apeliacijų ir skundų dėl studijų proceso teikimo ir nagrinėjimo galimybes.

Apibendrinant teigtina, kad šioje dalyje pastebimi **esminiai trūkumai**, kurie **turėtų neigiamą** poveikį Programos realizacijai bei kokybei. Šie trūkumai turėtų būti pataisyti per 10 dienų.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

1. Ekspertų grupės pateikta rekomendacija dėl savarankiško darbo santykio su kontaktiniu darbu studijų krypties dalykuose neįgyvendinta pilna apimtimi. Programos aprašo rengėjai pateikė atsakymą, kad „Programa parengta, vadovaujantis Šiaulių valstybinės kolegijos studijų programų rengimo bendrųjų reikalavimų aprašu, patvirtintu Akademinės tarybos 2019 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. ATN-11. 2. Šiuo akademinės bendruomenės atostogų laikotarpiu pakeisti kontaktinių ir savarankiškų valandų skaičių nėra galimybės, rugsėjo mėn. Akademinei tarybai bus pasiūlytas klausimas svarstymui dėl kontaktinio ir savarankiško darbo santykio studijų krypties dalykuose“. Ekspertų grupė lieka tos nuomonės, kad manualinių įgūdžių suformavimui skirtoje programoje savarankiškam darbui skirti 2319 ak. val. yra per daug. Pagal kreditų sandarą savarankiškam darbui rekomenduojama skirti 20-30 proc. viso dalyko valandų. Visa tai kelia pagrįstas abejones, ar Programos absolventai bus įgiję pakankamus specialiujų

gebėjimų praktinius įgūdžius. Šias abejones išsakė ir Programos socialiniai partneriai virtualaus vizito į ŠVK metu. Atsižvelgdama į situaciją ŠVK patikslino praktinio mokymo valandų skaičių padidindama jį studijų krypties dalykuose padidinant pratyboms skirtą valandų skaičių nuo 565 ak. val. iki 657 ak. val.

2. Nors Programos aprašo rengėjai teigia, kad pakeitė mokymo(-si) ir pasiekimų vertinimo metodus praktikų aprašuose, tačiau peržiūrėjus aprašus, ir toliau nėra aiškūs mokymo(-si) metodai, nes nurodyti tik vertinimo metodai. Netikslingai koreguoti vertinimo metodai praktikų aprašuose, pavyzdžiui, vertinimo metodas iš „praktikos ataskaita ir gynimas“ pakeistas į „praktikos ataskaita ir rengimas“, o „Pažintinės ir infekcijų kontrolės“ praktikos apraše vėl numatytas vertinimo metodas – „praktikos ataskaita ir gynimas“. Atliktos korekcijos nekeičia esmės, nes „praktikos ataskaita ir rengimas“ taip pat nėra vertinimo metodas. Visų praktikų aprašuose paliktas kaip vertinimo metodas „praktikos užduotys organizacijoje“, kuris edukologiniu požiūriu nėra vertinimo metodas.

Apibendrinant teigtina, kad šioje dalyje pastebėti esminiai trūkumai, kurie gali turėti neigiamą poveikį Programos realizacijai bei kokybei per 10 darbo dienų pilnai nebuvo ištaisyti. Viena iš dviejų rekomendacija neįgyvendinta dėl objektyvių priežasčių ir ŠVK dės pastangas ją įgyvendinti prasidėjus studijų metams. Vertinama sritis, nors ir turėdama esminių trūkumų, tenkina minimalius reikalavimus, o pastebėti trūkumai Programos rengėjų ir ŠVK pastangomis gali būti pašalinti, atsižvelgiant į pateiktas ekspertų rekomendacijas.

2.5. DĖSTYTOJAI

2.5.1. Programoje dirbančių dėstytojų skaičiaus, kvalifikacijos ir kompetencijos (mokslinės, didaktinės, profesinės) pakankamumo studijų rezultatams pasiekti įvertinimas

51. Iš Apraše ir jo prieduose pateiktos informacijos matyti, kad Programos studijų dalykus ŠVK dėstys 17 dėstytojų², iš jų 6 yra įgiję mokslo daktaro laipsnį (jie sudaro 35 proc. visų Programą realizuosiančių dėstytojų). 4 dėstytojai (24 proc.) turi artimą gydytojo odontologo padėjėjui kvalifikaciją: 3 gydytojai odontologai ir 1 burnos higienistė. Visi be išimties dėstytojai turi praktinės patirties savo dėstomo dalyko apimtyje, kas neabejotinai prisidės prie sklandaus Programos studijų rezultatų siekimo. Numatomas dėstytojų skaičius yra pakankamas, kad būtų galima vykdyti Programą.

52. Tačiau analizuojant Aprašo 5.1.1.1 lentelėje pateiktus duomenis, pastebėta, kad 1 dėstytoja, kuri, kaip planuojama, dėstytų 6 studijų krypties dalykus, aukštesniuose Programos kursuose, neturi pedagoginės darbo patirties, kas neatitinka LR Mokslo ir studijų įstatymo reikalavimų. Ši dėstytoja ŠVK neįdarbinta, o tik planuota ją įdarbinti. ŠVK administracijos teigimu, dėstytoja konsultavo Aprašo rengėjus dalykų turinio klausimais, tačiau Programa gali būti vykdoma ir neįdarbinus dėstytojos, nes pradžiai užtektų ŠVK dirbančių dėstytojų. Be to, šiai dėstytojai numatytus dalykus, galėtų dėstyti planuojamas priimti gydytojo odontologo padėjėjas, turintys pedagoginę patirtį. Trys dėstytojos, kurios planuojama, kad dėstys „Burnos gleivinės ir apydančio ligos“; „Dantų ligos“; „Burnos chirurgija“; „Geriatrinių pacientų odontologinė priežiūra“ dalykus, nors ir turi reikiamą išsilavinimą ir praktinio darbo patirtį didesnę negu 3 metai, tačiau neturi mokslo taikomosios veiklos patirties. Be to, į studijų programos dėstytojų komandą nėra įtraukto nei vieno gydytojo odontologo padėjėjo, o praktinius užsiėmimus ves gydytojai odontologai, kurie nėra mokomi asistavimo principų. Tai kelia abejonių, ar bus pasiekti Programos studijų specialieji rezultatai. ŠVK administracijos teigimu, numatyta priimti gydytojo odontologo padėjėją, jeigu būtų patvirtintas šios Programos vykdymas. Pagalbą ŠVK, siekiant įdarbinant gydytojo odontologo padėjėją dėstyti kertinių studijų dalykų praktikos darbus, žada suteikti ir socialiniai partneriai.

53. Didesnė pusė dėstytojų, numatytų dėstyti Programoje, aktyviai dalyvauja mokslinėje taikomojoje veikloje. Pateiktų darbų sąrašas įrodo, kad Programoje ketinantys dėstyti dėstytojai atlieka tyrimus ir rengia publikacijas burnos priežiūros, slaugos, visuomenės sveikatos, ekonomikos ir vadybos mokslo kryptyse. Tačiau Ketinamos vykdyti Programos lygmeniu stinga strateginio požiūrio, kuris padėtų užtikrinti numatytų dėstyti studijų dalykų

² Pridėta CV 19 dėstytojų, 2 dėstytojai dėsto nekreditinius dalykus, todėl bendrame skaičiuje jie nevertinami.

turinio, mokymo(-si) bei vertinimo metodų atnaujinimą. ŠVK turėtų aiškiai numatyti, kaip bus užtikrintas dėstytojų pedagoginių ir dalykinių kompetencijų sistemingas tobulinimas, skatinant jų mokslo taikomąją, tiriamąją veiklą orientuoti į burnos priežiūros kryptį, analizuojant problemas susijusias su gydytojo odontologo padėjėjo veikla.

54. Apžvelgus numatomų Programos dėstytojų sąrašą ir dėstomus dalykus, matyti, kad 14 dėstytojų jau dirba ŠVK, o 3 bus įdarbinti ne mažiau nei 0,5 etatu, jei bus patvirtinta Programa.

2.5.2. Sąlygų dėstytojų kompetencijoms tobulinti įvertinimas

55. Nors Aprašo rengėjai teigia, kad formuojant Programos personalą atsižvelgiama ir į pedagoginę patirtį, pedagoginius gebėjimus, mokslinės veiklos patirtį, tačiau pateikta informacija atspindi, kad šių nuostatų laikomasi iš dalies. Kolegija privalės užtikrinti tikslingą ir savalaikį esamų ir būsimų kertinius studijų dalykus dėstysiančių dėstytojų pedagoginių ir dalykinių kompetencijų tobulinimą, nes dėstytojams gali pritrūkti žinių ir gebėjimų siekiant Programos studijų rezultatų.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Dėstytojų skaičius yra tinkamas numatomiems Programos studijų rezultatams pasiekti.
2. Pakankamas mokslo daktarų skaičius Programai vykdyti.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Numatyti dėstytojai kertiems studijų krypties dalykams, ugdantiems specialiuosius studentų gebėjimus, neturi pakankamos mokslo taikomosios veiklos patirties, be to, silpnoji pusė yra gydytojo odontologo padėjėjo nebuvimas numatomoje vykdyti studijų programoje.

Apibendrinant teigtina, kad šioje srityje apibrėžti trūkumai nėra strateginio pobūdžio, Programos rengėjų iniciatyva ir pastangomis jie gali būti pašalinti, sumažinant jų neigiamą poveikį Programos realizacijai bei kokybei.

2.6. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI

2.6.1. Programos fizinių, informacinių ir finansinių išteklių, leidžiančių užtikrinti efektyvų mokymosi procesą, tinkamumo ir pakankamumo įvertinimas

56. Numatomos vykdyti studijų programos Aprašas išsamiai pristato materialiuosius išteklius, skirtus Programos įgyvendinimui, kurie yra visiškai tinkami ir pakankami užtikrinti

efektyvų mokymosi procesą ir įgyvendinti programai keliamus tikslus. Kaip teigiama Apraše „atsižvelgiant į planuojamą studentų skaičių ir siekiant numatomų studijų rezultatų, BP krypties studijoms kontaktiniam (auditoriniam/nuotoliniam) darbui (paskaitoms, praktiniams darbams ir kt.), vykdyti auditorijų ir specializuotų kabinetų bei darbo vietų juose pakanka“. ŠVK yra įrengusi tris specializuotus kabinetus: sterilizacinę, burnos priežiūros ikiklinikinį fantomų kabinetą, burnos priežiūros klinikinį kabinetą.

57. 2017–2019 m. vykdant Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis finansuojamą projektą Nr. 09.1.1-CPVA-V-720-04-0003 „Šiaulių valstybinės kolegijos biomedicinos ir technologijos mokslų studijų sričių bazės modernizavimas bei sveikatinimo erdvių atnaujinimas“, 119 964,24 Eur investuota į krypties studijų materialiosios bazės turtinimą. Projekto lėšomis įsigyta 6 vnt. fantominės odontologinės įrangos, 10 vnt. odontologinių fantomų (prie kiekvieno fantomo gali dirbti 2 studentai), pakankamai odontologinių muliažų, odontologinių instrumentų, medžiagų, dantų rentgeno aparatas su viziografu. Įrengti 7 odontologinės įrangos komplektai (prie kiekvienos odontologinės įrangos praktinių darbų metu galės mokytis 3 studentai). Studentai galės dirbti su odontologine įranga, ultragarsiniu skaleriu, odontologiniais antgaliais, sodapūte, diodine lempa, negatoskopu, intraoraline kamera, burnos irigatoriumi ir pan. Kolegijos lėšomis įsigytas simuliacinis dantų rentgeno aparatas, kuris turi imitacinę vaizdų išsaugojimo ir vaizdavimo sistemą. Patalpų bei specializuotų kabinetų numatomų studijų rezultatų pasiekimui pakanka ir kaip teigiama Apraše „jie atitinka darbo saugos ir higienos normų reikalavimus“.

58. ŠVK patalpos pritaikytos studentams su specialiaisiais poreikiais. Fizinės aplinkos pritaikymai leidžia negalias turintiems asmenims būti savarankiškiems ir naudotis aplinkoje esančiais objektais.

59. Programos realizacijoje itin didelis dėmesys turi būti skiriamas tinkamos praktinio mokymo bazės užtikrinimui. Vadovaujantis ŠVK *Studentų praktikų organizavimo ir vertinimo tvarkos aprašu*, praktikoms vadovaus Kolegijos praktikos vadovas ir priimančios organizacijos praktikos vadovas. Studentams Kolegijos praktikos vadovas pateiks įstaigų, kuriose studentai galės atlikti profesinės veiklos praktikas, sąrašą. Studentų praktikos įforminamos trišalėmis sutartimis. Praktikos vietų ir socialinių partnerių ratas nuolat plečiamas, siekiant užtikrinti Programos kokybišką organizavimą. Tačiau, kaip konkrečiai bus parenkamos ir užtikrinamos praktikų vietos siauros specializacijos praktikoms (pavyzdžiui, „Vaikų burnos priežiūros praktika“, „Ortodontijos praktika“), virtualaus vizito į ŠVK metu nepavyko išsiaiškinti. Nors ŠVK ir yra sudariusi bendradarbiavimo sutartis su įvairiomis sveikatos priežiūros institucijomis, tokiomis kaip VšĮ Šiaulių centro poliklinika, UAB „Medicinos technologijos“, VšĮ Dainų PSC, UAB „Redonta“, VšĮ Radviliškio raj. pirminės sveikatos priežiūros centras, IĮ „Juradonta“ ir kt.,

tačiau sunkiai tikėtina, kad šių praktikų keliama studijų rezultatai bus pasiekti pilna apimtimi. Atkreiptinas dėmesys, kad ne visos sveikatos priežiūros institucijos turi įdarbinusios skirtingų specializuotų odontologijos sričių specialistus, o į ketinamą vykdyti Programą planuojama priimti 25 studentus, kuriems reikės užtikrinti profesinių praktikų vietas.

60. ŠVK turi biblioteką su materialiais informaciniais ištekliais: „bibliotekoje yra pakankamas skaičius mokslinės literatūros, vadovėlių, metodinių leidinių, žinytų lietuvių ir užsienio kalbomis bibliotekose ir skaityklose numatomiems studijų rezultatams įgyvendinti. Biblioteka aprūpinta kompiuteriais su internetinio ryšio prieiga prie tarptautinių duomenų bazių“. ŠVK studentams prieinami išsamūs elektroninių duomenų bazių ištekliai: „per testuojamas duomenų bazes: New England Journal of Medicine, Cambridge Journal Online, Cambridge Books Online, Oxford Handbooks Online, Oxford Medicine Online, University PressScholarship Online; prenumeruojamas duomenų bazes EBSCO Publishing, atviros prieigos duomenų bazių: Pubmed Medline, Scirus, DOAJ – Directory of Open Access Journals, Public Library of Science (PLOS) ir kt“. Iš ŠVK Aprašo rengėjų pateiktos informacijos matyti, kad Kolegija nuolat atnauja informacinius išteklius, tačiau, remiantis studijų dalykų aprašuose nurodomais rekomenduojamais mokymosi šaltiniais, rekomenduojama įsigyti atnaujintus mokomosios literatūros šaltinius lietuvių kalba.

2.6.2. Programos vykdymui reikalingų išteklių planavimo ir atnaujinimo įvertinimas

61. ŠVK kasmet suplanavusi pagal poreikį „įsigyti odontologinių priemonių ir medžiagų už 2,0 tūkst. eurų, odontologinės įrangos priežiūrai ir atliekų išvežimo paslaugoms teikti numatoma skirti iki 2,0 tūkst. eurų“. Studijų bazės plėtra vykdoma vadovaujantis Kolegijos pajamų programos ir Studijų ir mokslo plėtros programos sąmatomis. Remiantis Aprašu ir pokalbiais vizito metu, abejonių nekyla, kad planuojamos įsigyti mokymo priemonės ir medžiagos bus prieinamos studentams, atlieps jų lūkesčius ir praktinių darbų metu suteiks galimybę įgyti būtinus įgūdžius. Virtualaus vizito į ŠVK metu Programos rengėjai patikino, kad vykdomi žalieji pirkimai, laikomasi darnios ir tvarios plėtros principų.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Programos studijų vykdymui reikalingų materialijų išteklių valdymui yra skiriamas pakankamas dėmesys: įrengta moderni bazė, įsigyta nauja mokymo įranga. ŠVK materialiniai ištekliai papildomi planingai ir sistemingai.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Nepakankamas apsirūpinimas dalies Programos dalykų studijoms reikalingais literatūros šaltiniais, svarbiais *Odontologinės priežiūros* studijų programos realizavimui, lietuvių kalba.

Apibendrinant teigtina, kad šioje srityje apibrėžti trūkumai Programos rengėjų iniciatyva ir pastangomis bus pašalinti, sumažinant jų neigiamą poveikį Programos realizacijai bei kokybei.

2.7. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS

2.7.1. Studijų vidinio kokybės užtikrinimo sistemos veiksmingumo įvertinimas

62. ŠVK sukurta ir įgyvendinama *Studijų kokybės valdymo sistema*. Kaip Aprašo rengėjai teigia, studijų kokybės valdymas reglamentuotas. Tai atspindi *Kolegijos Statute, Kokybės vadove, Studijų nuostatuose* ir kituose Kolegijos vidaus teisės aktuose, kurie nurodyti Apraše ir kuriuos galima rasti Kolegijos tinklalapyje.

63. ŠVK studijų kokybės užtikrinimas grindžiamas visos akademinės bendruomenės įsitraukimu į kokybės stebėsenos, vertinimo ir užtikrinimo procesus. Apraše pateikiama informacija apie studentams, dėstytojams, socialiniams partneriams, Kolegijos struktūriniams padaliniais ir administracijai deleguojamas funkcijas leidžia įsitikinti, kad Kolegijoje sukurta pakankama studijų valdymo struktūra, vykdydianti studijų Programos vidinį kokybės užtikrinimą. Pagirtina, kad studijų kokybės sistema grindžiama visos akademinės bendruomenės įsitraukimu ir aiškiai paskirstytomis atsakomybės sritimis.

64. Aprašo rengėjai teigia, kad „Katedra organizuoja grįžtamojo ryšio gavimą iš socialinių dalininkų įvairiuose procesuose (studijų eigoje, po praktikų, po renginių, po kvalifikacinių egzaminų ir baigiamųjų darbų gynimo, po studijų baigimo ir kt.), jį analizuoja, sprendimus priima Komitete ir Katedroje“. Duomenų rinkimo periodiškumą, ataskaitų sudarymą pagal nustatytas formas reglamentuoja *Kokybės vadovas*. Tačiau nepateikiamas nei vienas konkretus pavyzdys atliktų apklausų rezultatų, todėl sunku įvertinti kokybės užtikrinimo sistemos veiksmingumą

2.7.2. Socialinių dalininkų (studentų ir kitų suinteresuotų šalių) įtraukimo į vidinį kokybės užtikrinimą veiksmingumo įvertinimas

65. Socialiniai dalininkai deleguoja atstovus, kurie aktyviai dalyvauja studijų kokybės užtikrinimo procesuose Kolegijos Taryboje, Akademinėje taryboje, Apeliacinėje komisijoje, Ginčų nagrinėjimo komisijoje, Studijų krypties komitete ir kt.

66. Kaip teigia Aprašo rengėjai, pagrindinės bendradarbiavimo su išoriniais socialiniais partneriais sritys yra programų rengimas ir tobulinimas, baigiamųjų darbų recenzavimas, dėstymas, darbas Kvalifikavimo komisijoje, mokslo taikomosios veiklos viešinimas, projektinė veikla ir narystė asociacijose. Grįžtamasis ryšys su socialiniais partneriais užtikrinamas dalyvaujant renginiuose, pateikiant informaciją raštu. Tačiau virtualaus vizito į ŠVK metu socialiniai partneriai pageidavo glaudesnio bendradarbiavimo rengiant dalykų turinį, taip pat praktikų organizavimo klausimais. Šiaulių regiono sveikatos priežiūros institucijų atstovai, dalyvavę pokalbyje su išorinio vertinimo ekspertais, išsakė poreikį, kad būtų realizuojama ši Odontologinės priežiūros programa, motyvuodami esamu gydytojų odontologų padėjėjų

poreikiu darbo rinkoje. Jie patvirtino ir tai, kad yra pasirengę pagelbėti ŠVK realizuoti šią Programą, sudarant prielaidas organizuoti ne tik profesinės veiklos praktikas realiomis sąlygomis, bet ir rekomenduojant gydytojo odontologo padėjėjus dėstytojo darbui.

67. Iš pateiktos informacijos Apraše sunku įvertinti, kaip Programos rengėjai užtikrina, kad yra aktyviai reaguojama į grįžtamojo ryšio rezultatus.

Pagrindiniai srities išskirtinumi:

1. Studijų kokybės sistema grindžiama visos akademinės bendruomenės įsitraukimu, aiškiu atsakomybės pasiskirstymu.
2. Aktyvus socialinių dalininkų noras dalyvauti studijų kokybės valdyme.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Bendradarbiavimas su socialiniais partneriais, rengiant gydytojo odontologo padėjėjus, aptariant dalykų turinį ir praktikų organizavimo kokybę.
2. Tobulinti Studijų kokybės grįžtamojo ryšio vertinimo instrumentus.

Apibendrinant teigtina, kad šioje dalyje esama trūkumų, tačiau jie nėra esminiai, be to, stebimos sistemingos Programos rengėjų pastangos gerinti situaciją.

III. REKOMENDACIJOS

Rekomendacijos, į kurias aukštoji mokykla turi atsižvelgti per 10 d. d. nuo išvadų projekto gavimo dienos:

Aiškiai apibrėžti Programos tikslą, orientuojantis į būsimąjo specialisto gydytojo odontologo padėjėjo profesinį portretą ir profesinės veiklos sritis.

Reikalinga dalykų studijų rezultatus formuluoti taip, kad jie būtų aiškūs, susieti su dalyko turiniu ir pamatuojami. **Atsižvelgta iš dalies.**

Peržiūrėti ir patikslinti kontaktinio ir savarankiško darbo santykių studijų krypties dalykuose. **Neatsižvelgta, pateikiant paaiškinimą ir patikslinant praktinio ir teorinio mokymo akademinių valandų santykių studijų krypties dalykuose.**

Atsisakyti specializuotų–pasirenkamų praktikų, ilginant privalomų praktikų trukmę. **Atsižvelgta pilnai.**

Tikslingiau pasirinkti mokymo(-si) ir pasiekimų vertinimo metodus, siekiant studijų dalykų rezultatų, ypač praktikų aprašuose. **Atsižvelgta iš dalies.**

Kitos rekomendacijos:

Aiškiai apibrėžti taikomą ugdymo filosofijos paradigmą, kuria grindžiama Programa. Studijų procese būtina tikslingai parinkti studijų dalykų mokymo (-si) ir vertinimo metodus, aiškiai apsibrėžiant, kaip vertinami skirtingi mokymosi lygiai: žinios, supratimas, taikymas, analizė, sintezė ir vertinimas, ypač vertinant klinikinius praktinius gebėjimus.

Studijų dalykuose susidaro neproporcingai daug studijų rezultatų. Tikslinga būtų suformuluoti atskirus, dalykui specifiskus studijų rezultatus (vidutiniškai 3-5 vienam dalykui). Formuluojant studijų rezultatus reikėtų atsižvelgti į tai, kad studijų rezultatų pasiekimas turėtų būti objektyviai patikrinamas dalyko studijų metu.

Pateiktų dalykų turinys ir tikslingai parinkti studijų ir vertinimo metodai leistų pasiekti numatomus studijų rezultatus pilna apimtimi, todėl rekomenduojama aukštajai mokyklai peržiūrėti ir patikslinti kontaktinio ir savarankiško darbo santykių studijų krypties dalykuose.

Tobulinti studijų turinį, atsižvelgiant į gydytojo odontologo padėjėjo profesinės veiklos sritis. Dalykų turinį vertėtų papildyti ir išplėsti žiniomis apie modernius asistavimo metodus, diegiant įrodymais grįstos praktikos mokymo metodus.

Formuojant dėstytojų tyrėjų grupes, aiškiai apibrėžti tiriamosios veiklos kryptis, susiejant jas su pagrindine gydytojo odontologo padėjėjo profesinės veiklos sritimi – asistavimu gydytojui odontologui, gydytojui odontologui–specialistui ar burnos higienistui, teikiant burnos priežiūros paslaugas.

Tobulinti studentų atsiliepimų apie jiems teikiamą paramą analizę bei studentų ir dėstytojų apklausų apie akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo užtikrinimo procedūras.

Parengti Odontologinės priežiūros praktikos mentorių programą. Vykdyti formalizuotus Odontologinės priežiūros praktikos mentorių mokymus, siekiant supažindinti juos su programos tikslais, praktikos turiniu, vertinimo metodais ir kriterijais. Praktinių įgūdžių nuosekliam ugdymui parengti praktikų dienynus, kuriuose atsispindėtų per visus metus atliekamų procedūrų įvairovė ir skaičius.

Laikytis teisės aktų reikalavimų, pagal kuriuos komplektuojamas akademinis personalas, reikalingas kokybiškam Programos realizavimui, atsižvelgiant į dėstytojų praktinę patirtį numatomo dėstyti dalyko srityje, įdarbinant gydytojo odontologo padėjėjus. Dėstytojams sudaryti sąlygas tobulinti mokslinę, pedagoginę kompetenciją, kartu dirbant su tokią patirtį turinčiu dėstytoju.

Gerinti bendradarbiavimą, rengiant gydytojo odontologo padėjėjus, ryšius su socialiniais partneriais, įtraukiant aktyvius narius į Studijų krypties komitetą.

Sukurti aiškiai pamatuotus grįžtamojo ryšio vertinimo instrumentus.

IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Šiaulių valstybinės kolegijos ketinama vykdyti studijų programa *Odontologinė priežiūra* vertinama **teigiamai**.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Studijų tikslai, rezultatai ir turinys	3
2	Mokslo (meno) ir studijų veiklos sąsajos	3
3	Studentų priėmimas ir parama	3
4	Studijavimas, studijų pasiekimai ir absolventų užimtumas	2
5	Dėstytojai	3
6	Studijų materialieji ištekliai	4
7	Studijų kokybės valdymas ir viešinimas	3
	Iš viso:	21

1-Nepatenkinamai (sritis netenkina minimalių reikalavimų, yra esminių trūkumų, dėl kurių krypties studijos negali būti vykdomos)

2-Patenkinamai (sritis tenkina minimalius reikalavimus, yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

3-Gerai (sritis plėtojama sistemškai, be esminių trūkumų)

4-Labai gerai (sritis vertinama labai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje, be jokių trūkumų)

5-Išskirtinės kokybės (sritis vertinama išskirtinai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje)

Ekspertų grupės vadovo parašas:

Doc. Danguolė Šakalytė